

# Otázky k absolutoriu – Hudební teorie

zaměření VIOLONCELLO

Školní rok 2022/2023



- 1) Hudba USA („americké“ období Schoenberga, Stravinského, Martinů + Bernstein, Copland, Ives, Barber, Grofé, Menotti...) + jazz, filmová hudba, muzikál + autoři latinské Ameriky (Villa-Lobos, Ginastera)
- 2) Mladá Francie a Olivier Messiaen (komplexně) + Edgar Varése
- 3) První darmstadtská generace (Boulez, Nono, Stockhausen), seriální a multiseriální hudba, principy dodekafonie a řadové techniky obecně, kulturní kontext
- 4) Hudba elektronická a elektroakustická, významná poválečná centra, musique concrete, Music for Tape, hudbaspektrální a IRCAM
- 5) Aleatorika jako opozice vůči multiserialismu, Cage a hudba náhody, preparovaný klavír, grafické partitury + Polská škola (Lutoslawski, Penderecki, Gorecki, Kilar...)
- 6) Druhá darmstadtská generace (Ligeti, Xenakis, Berio...) a reakce na multiserialismus, mikropolyfonie, polyritmika, hudba témbřů, stochastická hudba, meta-art, polytopy...
- 7) Postmoderní obrat – polystylovost (Berio, Schnittke, Zimmermann, Crumb...), polystylové techniky, hudba východního bloku (S. Gubajdulina ad.), dobový kontext
- 8) Redukcionismus a nová jednoduchost (Cage, Pärt, Tavener, Gorecki...), reakce na přílišnou komplexitu, tintinnabuli, „nová spiritualita“ Pendereckého, Stockhausenův obrat, spirituální minimalismus
- 9) Minimal music (Riley, Young, Glass, Reich, Adams...), způsoby práce s patternem, ambientní hudba, vliv ethno/world music
- 10) Opera a hudební divadlo (stručný přehled napříč 20. stoletím včetně Československa), stručná historie filmové hudby, crossover, multimédia, role klasické a populární hudby ve společnosti
- 11) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Dějiny hudby*  
**B:** Italská a německá tvorba pro klávesové nástroje období baroka  
**D:** Píseň a idea komorní hudby v dlouhém století  
**M:** Československá meziválečná avantgarda (Hába, Schulhoff, Burian) + Tereziňští autoři, problematika mikrointervalové hudby, jazzové vlivy, hudba za 2. světové války  
**Ž:** Vznik jazzu. Spirituál/Gospel, Ragtime/Boogie-Woogie, Blues, Dixieland
- 12) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Dějiny hudby*  
**B:** Vývoj sonáty, concerta grosso a nástrojového koncertu v období baroka  
**D:** Symfonie a idea absolutní hudby v dlouhém století  
**M:** Hudební skupina Mánesa, včetně Martinů a Kaprálové (proměny hudebního neoklasicismu, vztah k lidové hudbě, vztah tuzemska a zahraničí), slovenská hudební moderna  
**Ž:** 20. a 30. léta 20. století. Jazz Age, Swing Era
- 13) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Dějiny hudby*  
**B:** Opera a její vývoj v období baroka (od Monteverdiho po Händela)  
**D:** Symfonická báseň a idea programní hudby v dlouhém století  
**M:** 50. – 60. léta, přetrvávající tradice (poválečná konjunktura v Československu, vznik nových institucí a festivalů, problematika socialistického realismu, otázka tvůrčí svobody)  
**Ž:** 40. a 50. léta 20. století. Bebop, Hard Bop, Cool Jazz, Rock 'n' Roll, normalizační léta u nás

- 14) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Dějiny hudby*  
**B:** Chránová hudba období baroka (oratorium, kantáta, mše etc.)  
**D:** Opera a hudební drama v dlouhém století  
**M:** 60. léta – progresivní směry (pražské a brněnské avantgardní skupiny, mezinárodní festivaly, stylová východiska, Nové vlny ve filmu a literatuře)  
**Ž:** 60. léta 20. století. Twist, folk, protestní písně, Soul v USA, začátky rocku v GB a u nás
- 15) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Dějiny hudby*  
**B:** Chránová hudba období baroka v protestantských zemích se zvláštním přihlédnutím k tvorbě Johanna Sebastiana Bacha  
**D:** Česká hudba v dlouhém století a fenomén tzv. „hudby národní“  
**M:** 70. léta až současnost (filmová a scénická hudba, kulturní podmínky za normalizace a po revoluci, nová hudební tělesa, porovnávání stylových východisek)  
**Ž:** 70. a 80. léta 20. století Fusion, Funk, Hip-Hop, Pop, Hard-Rock, Heavy Metal, World Music
- 16) Umění středověku
- 17) Umění renesance
- 18) Umění baroka
- 19) Umění 19. století
- 20) Umění 20. století
- 21) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Analýza skladeb*  
**B:** Vokálně-instrumentální formy raného baroka, opera, madrigalová komedie, oratorium. Banchieri, Monteverdi  
**D:** Vývoj sonátové formy od Beethovena do začátku 20.stol.  
**M:** Skrjabin: funkce programnosti a její kreativní ztvárnění  
**Ž:** Tonální systém dur (ionský) a funkční moll, pentatonika
- 22) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Analýza skladeb*  
**B:** Skladby pro instrumentální soubory v době baroka. Corelli, Lully, Händel  
**D:** Vývoj cyklických forem směrem k jednotnému a propojenému celku (konkrétní způsoby propojování cyklu)  
**M:** Ives: kompoziční technika jako prostředek k vyjádření osobní filozofie  
**Ž:** Dominantní akordy s nedominantní funkcí
- 23) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Analýza skladeb*  
**B:** Instrumentální skladby pro sólový klávesový (či jiný akordický) nástroj v době baroka. Frescobaldi, Buxtehude, Bach, Scarlatti  
**D:** Vývoj tonality, tonálního plánu skladeb a úloha harmonie v utváření témat  
**M:** Kabeláč: "posvátný čas" v hudbě a jeho formování  
**Ž:** Modální záměna
- 24) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Analýza skladeb*  
**B:** Proměna hudební řeči s příchodem baroka, lineární versus harmonický kontrapunkt, tonalita, klauzule. Triové sonaty, koncerty. Telemann, Bach, Vivaldi.  
**D:** Vývoj a formová struktura opery, úloha leitmotivů  
**M:** Kurz: postmoderní symbolika a její funkce  
**Ž:** Tritonová substituce

25) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření\* v předmětu Analýza skladeb*

**B:** Musica poetica, rétorika a afektivní teorie, Schütz, Buxtehude, Bach

**D:** Hudba vokální, programní, snahy o nové hudební formy a inovace forem tradičních

**M:** Schnittke: stylové prolínání historických a modernistických postupů

**Ž:** Mínotonální dominanty, celá mim. kadence (mim. dominantní jádro)



- 26) Vysvětlete vývojové souvislosti violoncella a tenorbasové violy da gamba, uveďte podobné rysy i rozdíly obou nástrojů a popište vznik a vývoj violoncella s přihlédnutím k vlivu A. Stradivariho
- 27) Jmenujte významné houslařské rody a houslaře, kteří pracovali na území Čech a Moravy, zařaďte je do jednotlivých škol a charakterizujte styl jejich tvorby s přihlédnutím ke stavbě violoncell
- 28) Jmenujte významné houslařské rody a houslaře, kteří pracovali v Itálii a Francii, zařaďte je do jednotlivých škol a charakterizujte styl jejich tvorby s přihlédnutím ke stavbě violoncell
- 29) Uveďte významná díla (suity, sonáty, koncerty) violoncellového repertoáru období baroka a klasicismu
- 30) Uveďte významná díla (sonáty, koncerty, variace...) violoncellového repertoáru období romantismu, novoromantismu a 20. století s přihlédnutím ke světové i české tvorbě

\* **B:** Hudba období Baroka, **D:** hudba období Dlouhého století, **M:** Hudba období 20. a 21. století, **Ž:** Hudba žánrového okruhu jazzové a populární hudby